రంగశాయి శతకము

13236

శ్రీరస్తు.

రంగశాయి శతకము.

ఇది

మంగు వేంకటరంగనాథరావుగారి వలన
ముద్రించి ప్రకటింపబడియె.

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

కాకినాడ.

1913

శ్రీవేంకటేశ్వర విద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల.

వెల 0—1—0

శ్రీః

శుభమస్తు.

రంగశాయిశతకము.

ఉ॥ శ్రీమహిళా వరుండు సరసీరుహసంభవ
ముఖ్యదేవతా। స్తోమనుత ప్రభావుడు విశుద్ధయ
శుండు కృపాకటాక్షవీక్షామృ।తభక్తరక్షణుడుహా
రవిభూషణ భూషితాంగశో। భామణిరంగశాయి
మనపాలగలండు విచారమేటికే. 1

ఉ॥ శ్రీలలనాకుచస్థల పరిస్ఫుట కుంకుమ
గంధసారజం। బాలవిశాలవక్షుడు కృపాలలితాక్ష
డు భక్తవత్సలుం। డోలిసమస్తభాగ్య మహిమో
న్నతుడంచిత దివ్యమూర్తిగో। పాలుడురంగశాయి
మనపాలగలండు విచారమేటికే॥ ౨.

ఉ॥ శ్రీయువతీకళత్రుడు నృసింహకిశోరపుమా

ర్థ్రియుదినా । నాయకుడాది పూరుషుడనంతుడ
నంత కళాపతంసుడా । త్రేయుడ జేయుడా శ్రి
త విధేయుడు భక్తజనాంగణంబులం । బాయనిరం
గరాయి మనపాలగలండు విచారమేటికే॥ ౩.

ఉ॥ శ్రీమహిళామణీ విమలచిత్తచకోరకసో
మునంబుడ । శ్యాముడు మోక్షదాయుడు మనంగి
రిభీమ మదకుంభరాపహా । ధాముడు కోటిసూర్య
సమభాసుడు భక్తహృదంతరస్ఫుర । ద్ధాముడె రం
ఉ॥ శ్రీరమణీయ దేవకుల శేఖరుడాశ్రిత పారి
జాతమం । ఘోరమహాపత్రి నేత్రుడు విభుండు సమస్త
జగత్కుటుంబి వం । దారునిలింపధేనువు ప్రసన్నాత్మసు
దాదిమమూర్తి లోకసం । భారుడు రం॥ ౪. ఉ. మరం
గటివేల్పులోకముల బ్రోచిన ప్రోషఘనాంత రం
గుడున్ । రంగదభంగసాగరతరంగములంబవళిం
చురాజుకా । రంగమదాపహారి కడలిం జనియించి
న సాధ్వినాథుడా । బంగరు రం॥ ౫. ఉ. అంగభ
వాదిదేవతల సందడిమించిన చక్రనయ్యయున్
ముంగిటు పెన్నిధానమున మోయని మొక్కెడు
నాతిగాచు శ్రీ । రంగపురీశ్వరుండు రతిరాజపితో

చనుమల్లసత్క్రుపా । పాంగముడు రం॥ ౭. చ॥ యు
తులతపఃఫలంబువిబు । ధావళి కెల్లనురచ్చ గోపికా ।
సతులకు నోము పంట భవసాగర పోతముదివ్య వి
గ్రహాలంపతుల మహానుభావుడు సహస్రఫణాహి
పశాయి భూరమా । పతియగు రం॥ ౮. చ॥ కలువ
లరాజు తమ్ముల వికాసము చేసెడు సేల్పు కన్ను
లున్ । బిలువపటీరు పాసుపు విచిత్ర సువర్ణపు కూల
ముస్త హేమా । జ్వలతరకుండలంబులును బాగుగ
దాల్చిన దేవదేవ్వల । ద్బలుడగు రం॥ ౯. ఉ॥ కొం
గునమన్న మానికము కోరికలిచ్చు సురద్రుమంబు
నా । రంగను దాంఘ్రిపంకజుడు రాజితరాజసనా
ప్యకాదిమా । ర్ప్రాంగములం భరించి జగమంతయు
బ్రోచుఘనుండు సత్కృపాపాంగుడు రం॥ ౧౦. ఉ॥
కొన్నెలవంకనామమును గొప్పగ కౌస్తుభదివ్య
రత్నమున్ । వెన్నెలగాయు నెమ్మొగము విప్పగు
కన్నుల మందహాసమున్ । జెన్నగుచుండు మానను
రసేవిత పాదుడు భోగభాగ్యసం । పన్నుడు రంగ॥
చ॥ గరుడుడు వాహనంబు శితికంఠుడు నెచ్చెలినా
డు భూరమా । [illegible]

ర్భుడు మన్మథుండు సు। స్థిరతనయుల్ చెలంగన
తసీకుసుమాభుడు వైభవంబుతో। పరగిన రం॥౧౨.
ఉ॥దానవనాథ సంతతి సుదర్శనధారనునుగ్గునుగ్గ
గా। బూనిక జేసినట్టి సురపుంగవు డింద్రునసంబు
లోని సం। తానము నింటితోటగను నాటిన ధీరుడు
మానిహృత్త్మమో। భానుడు రం॥ ౧౩.ఉ॥ మాఁపిము
యూరఫించమును మన్మథకోటి విలాసరూపమున్।
బాలరసాల పల్లవముభాతి జెలంగెడి మోవి వేణు
వున్। తాలతమాల కాననవితానవిహారముగల్గియు
న్నగో। పాలుడు రం॥ ౧౪. క్షితినినసేక మార్గము
ల జెందక మత్త్యదేటింగి నీవెనా। గతియని పాద
పంకజ యుగంబును జిత్తములోననిల్పి సం। తత
మును నాశ్రయింప సతిధన్యనిగా నొనరించు నా
రమాపతియగు రం॥ ౧౫. ఉ॥ భీతయు వీతవస్త్ర
యును భిన్నవచస్వినియైన ద్రౌపదిం। జేతము
నందలంపగనె శీఘ్రమెమానధనంబులిచ్చుచున్।
దాతయుతల్లిదండ్రియును దైవముతానయియెట్లు
గాచెనా। భాత్రిగ రం॥ ౧౬. ఉ॥ వేలుపురేడు వచ్చి
వనవీధుల దూడలు పిన్నపాపలున్। మేలుగనున్న

జూచిబలిమిన్ హరియించిన గాంచిదూడలన్ ।
బాలుడునైనటించిన కృపాళుడు వల్లవ తల్లజుండు
గోపాలుడు రం॥ ౧౭. ఉ॥ ఆలమునందు నిల్చినర
కాసుర రూపఱజేసి గోపికా। స్త్రీలబదాఱువేల
ను వరించి మహోన్నతిగాంచి యూర్జిత। శ్రీ
లును భాగ్యలక్ష్మియు గుచేలునకుంగృప చేసినట్టి
గోపాలుడు రం॥ ౧౮. ఉ॥ నిలపయోద సన్నిభవిని
ర్మలమూర్తినిదాల్చి దైత్యులం। దోలియడంచిసాధు
లమనోరథముల్ తనివారనిచ్చి హే। రాళపుగీర్తి
దిక్కులదిరంబుగ నిల్పిన రామనామగో। పాలు
డు రం॥ ౧౯. ఉ॥ గంగపదంబునందు బొసగంగని
నట్టి మహానుభావుడ। య్యంగజునెగ్గులెన్న దగునం
చిత రూపమువాడులోన జే। గంగను పట్టివాడుప
రగంగరిమంబుగాడునత్కృపా। పాంగుడు రం॥
చ॥ ఇరవుగ మత్స్య కచ్ఛపకిటీంద్ర నృసింహవ
టుత్రి రామభా। సురబలబుద్ధకల్కి ఘనశోభన
రూపములయి నిల్చి ను। స్థిరముగ భక్తకోటుల న
శేషముబ్రోచినయట్టి కౌస్తుభా। భరణుడు రం॥
వ॥ శరచరరూపధారియయి సాగరముద్ధతిజొచ్చి

సోమకా। సురుని వధించి వేదములు చోద్యమొల
ర్పగదెచ్చి శారదా। వరునకునిచ్చి ముజ్జగమువార
లబ్రోచినయట్టికౌస్తుభా। భరణుఁడు ॥ రం ॥ ౨౩
చ. ఉరవడి దేవదైత్యులుపయోనిధిద్రచ్చగమంద
రాచలం। బరిదిగగ్రుంగ దానిగమఠాకృతిమీదికి
నెత్తికూర్మితో। నరయుచు దేవపంక్తికమృతాన్నము
పెట్టినయట్టికౌస్తుభా। భరణుఁడు॥ రం ॥౨౪ ధరణిని
జుట్టి చంకనిడి దాగినయట్టి హిరణ్యనేత్రునిన్।
గిరివరమూర్తియై వెదకి కీటడగించి ధరిత్రి గొమ్ము
నన్। బరముధరించితొంటిక్రియబట్టుగ నిల్పినయ
ట్టి దిట్టభూ। భరణుఁడు రం॥ ౨౫. ఉ॥ పొంగుచునా
హిరణ్యకశిపున్ నఖపంక్తినిజీరివానిసూ। నుంగరు
ణించికాచిన ఘనుండుప్రశాంతుడు శ్రీనృసింహ
మూర్త్యంగుఁడు భక్తకోటికృపనారయు వేలుపనం
తభానుశో। భాంగుఁడు రం॥ ౨౫. ఉ. గోలతనంబు
నన్ బలినిగోరినయట్టి పదత్రయంబునా। పాలికి
ముజ్జగంబులనిబ్రస్తుతి జేయుచువచ్చిచయ్యనన్।
మేలుకధారపట్టి బలిపెట్టినదిట్టగు నట్టిపొట్టిమా
బాలుఁడు రం॥ ౨౬. చ॥ పటువడిగాత్తవీర్య పరిపంథి

నృపాలు సహస్రబాహువుల్ । స్థిరముగ ద్రుంచి క్షత్రియుల దీవ్రత నిర్వది యొక్కమారువే । స రకవధించి రాముడన సన్నుతికెక్కిన బాహుశాలిస । ద్వరదుడవు రం॥ ౨౭. ఉ. హాళినిదాట కింపుని మియాగముగాచి యహల్యబ్రోచినీ । తాలలనన్ వరించిరణదర్పితరావణకుంభకర్ణదై । త్యాళినిద్రుంచిరాజ్యమున యంబుగనేలిన రామచంద్ర భూపాలుడవు రం॥ ౨౮. చ. చలమునగాసభాసురునిజం పహ్రిలంబునినొంచికంసుడన్ । ఖలుబోలియించి శ . . తుృనృపగర్వమడంచి దురాత్మురుక్మినిన్ । నలినలి చేసికినకమెయి నాకపురింబెకలించినట్టిస । త్పలదుడవు ॥ రం ॥ ౨౯ ఉ. వృద్ధమునీంద్రవేషమును వేసుక దండక మండలంబులన్ । శ్రిద్ధగబూనిరాత్రిచరవరాంగనలంగనివారిస । ద్బుద్ధులుమోస పుచ్చినవ్రి, బుద్ధుడయోగిజనౌఘమానసో । ద్బుద్ధుడవు ॥ రం ॥ ౩౦. ఉ. అరయుచుభోకముల్ కలియుగాంతమునందు సమస్తపాతకో । తక్రనరులన్ ఖురాగ్రముల ఖండితదేహుల జేసిదాసిభీ । కరగతి కల్కిరూపము తగంహరియించికలిప్రహారుడై । స

రగేడు ॥ రం ॥ ౩౧.

ఉ. కందిసుకన్యకా హృదయకంజదివాకరు డార్తలోకసం । బంధివదాన్యశేఖరుడ పారకృపాపరిపూర్ణనేత్రుడున్ । సింధుర రాజరక్షణుడ శేషగుణాఢ్యుడుదైత్యవైరిమ । ద్బంధుడు। రం ॥ ౩౨. ఉ. ధీరుడుకౌస్తుభాతివరదివ్యవిభూషణశంఖచక్రశృంగారుడుకుంభకర్ణదశకంఠవిరాఘముఖాసురేంద్రసం । హారుడు నిత్యశోభనవిహారుడు దుగ్ధపయోధిజామహా । భారుడు ॥ రం ॥ ౩౩. ఉ. వ్యాసశుకాంబరీషసనకార్జునులాదిమహర్షి సంఘముల్ । వాసవవీతిహోత్రయమవాయువులాదిగ గల్గుదేవతల్ । భాసురలీలనెవ్వని ప్రభావము నెంచెదరట్టి చిన్మయో । ద్భాసుడు ॥ రం ॥ ౩౪.ఉ. రాక్షసవైరిహాటకధరాధరధీరుడనేకకోటిహా । ర్యక్షసమానవిక్రమసమన్వితుడక్షయచారుమూర్తికంజాక్షుడువంద్యమానగుణహారుడు నారదముఖ్యభక్తస । త్పక్షుడు ॥ రం ॥ ౩౫. చ. శ్రీలలనేశ్యహేమసమచేలుడురక్షితభక్తలోకహృ । జ్జాలుడునందబాలుడుసుసాంద్రసహస్రఫణీంద్రరాడ్వచో । హేలుడుసత్కృపా

లుమసురేశ్వరభక్తవిలోలుడాదిగోపాలుడు ॥ రం॥
౩౬. చ. ధరణిరథంబు భాస్కరసుధాకరులురథాంగములొచతు । ర్వరనిగమంబు లశ్వములువారిజసంభవుడందు సూతుడౌ । సురగిరివిల్లు శేషఫణి శింపగునారిగిరీశువే । మరునధికారి జేసి శరమార్గమునన్ బురముల్ జయించునా । పరముడు॥ రం. ౩౭
ఉ కేశవుడ్డాపరరక్షకుడు కృష్ణుడు జిష్ణుడు కోటిసూర్యసం । కాశుడ జేయు డుత్తముడగణ్యుడు వారిజాక్షుడాదిల । క్ష్మీశుడుకీర్తిహారుడుమునీంద్రసమంచితదృక్చకోరశా । భాశశి॥ రం. ఉ ౩౮ మానిసిపింపులన్వెదకిమాపినయట్టి వజీరుదిల్యాను । న్నినివేదం దపానుపున నిద్దురవోయెడుసామి దేవతా । మౌనులనార్తులన్ దయనుమంచెడి వేలుపు జెట్టిసత్ప్రభా । భానుడు॥ చ. కలుములబోటిరాణిచలిగాడ్పులదిండియొదండిపాన్పు వే । ల్పులదొరతోడుబొమ్మయును బూవిలుతుండునుంగు గుర్రిలై । చెలగుమహాను భావుడంపసిద్ధచరిత్రుడుభక్తలోకసత్ఫలదుడు॥ రం
౪౦ ఉ. తజ్జమనోజ్ఞషట్పదము దాసుల పాలిటివేల్పుటావున । వ్యజ్ఞుడు సంతత ప్రముఖవర్ణితనిర్మల ది

వ్యనామభా। వ్యజ్ఞుడు నారదాదిమునివంద్య మహామ
హిమాను భావన । ప్రాజ్ఞుడు రం॥ ౪౧. ఉ॥ వెన్ను
డు శౌర్యధైర్యపటు విక్రమ మొప్పగ హాగ్రపీ
డనా। వన్ను నిదగ్ధజేంద్రు బ్రతిభామతి బ్రోచిన
ధైర్యలక్ష్మిన। చ్చిన్నుడు నాక్ప్రసిద్ధఘనశేష విశే
షనుత ప్రభావనం। వన్నుడు రం॥ ౪౨. చ॥ బిస
రుహాసంభవాండముగభీర మహత్త్వవిశేషవైఖరిన్
పినువక యీజగత్త్రయము వేమరు వర్తిల జేయు వే
శిలం। దసదృశజన్మపోషణల యత్రిగుణ ప్రవణ
ప్రవర్తనా। భ్యసనుడు రం॥ ౪౩. చ. కలికినొయా
రిబాల్కడలి గాంచిన యొప్పులకుప్ప జంయ్రినె।
చ్చెలియలిముద్దుగుల్క వెనుచిల్కలతేర్గల మా
రుగన్న దే। చలిజవరాలిబేరురము చిక్కగ గౌగి
టజేర్చునమ్మహా బలుడగు రం॥ ౪౪. ఉ॥ కిన్నరసిద్ధ
కింపురుష ఖేచరసాధ్యపిశాచగుహ్యకుల్। వన్ను
గయక్షరాక్షససుపర్వ మునీశ్వరులష్టదిక్పతుల్।
సన్నుతి జేయనేరరన జాలినలీలజరించురక్షితా। వ
న్నుడు॥ రం॥ ౪౫* అంగజుగన్నతండ్రి కలశాంబు
ధినిద్రురజొత్కనాముసా । రంగధరార్చితుండఖి

లరాక్షస లోకలయాంతకుండవు శ్రీ। రంగవిభుండవు
దాసజనరక్షణుడక్షయ మూర్తిసత్కృపా। పాంగ
ఉ॥ రం. ౪౭ చైత్రుఁడు నైజభక్తజన జాలమహీజ ము
హీవనాళికిన్। మిత్రుఁడు ధర్మజాది ధరణీధవము
ఖ్యులకెల్ల నెయ్యపుం। బుత్రుఁడు దేవకీపరమ పుణ్య
సతీమణికయ్యొ జాధిరత్వాత్రుఁడు॥ రం. ౪౮ ఉ॥ చంగ
దనేక దివ్య శరజాలముచే పరకృపాంబు రాశిసా।
రంగము దాఁకి శిక్షుదభిరాముఁడు భక్తఫలప్రదాయి
త్రా। రంగపురీశ్వరుండు కరిరాజును బ్రోచెడి వే
ల్పుసత్కృపా। పాంగుడు॥ రం. ౪౯ ఉ॥ వారణదారు
ణారిముదవారణకారణుడుగ్రదైత్యసంహారణుడద్రి
జాసుతుడు హారథుకీణుడు పాప్రిష్యుడభినో। భారము
ణీయమూర్తి భవబంధహరుండు ధృతావనీమహా।
భారుడు॥ రం. ౫౦ చ॥ శమనసహోదరీ సలిలచా
రువిహారవినోదకేళికా। ప్రమదుడు కాళియోరగ
కృపాపరిరక్షణ శీలుడెల్లెడన్। మమతను పీడనా
ది పరమాని హృదంబుజపుష్పమాలి కాభ్రమర
ము॥ రం॥ చ ఘనుడు ఘనోపమానసవ కాళిమవర్ణు
డు వల్లసీయగో। ఘనుడు ఘనాధి నాథసఖదార స

రాజపితుండు వరానిరా। ద్విసుతగుణాకరుండుక
రపిస్మృత చక్రిపదయోజనిత్యశో। భనుడు రం॥ ౫౧.
ఉ॥ గోప్యముగానిచోట భట కోటులు కాపుగను
న్న యగ్ని సా। మీప్యమునన్వసించుచుసమిద్ధరసా
తలహోమనైష్ఠికా। జప్యఫలస్త్యవంశభవసర్వమ
నోరథనిఘ్న కారిస। త్ప్రాప్యుడు రం॥ ౫౨. చ॥
రంగనికేతనాంతర నిరంతర శేషసుఖోపవిష్టుడై।
యంగనతోసిరంగపురమందొగి నిల్వగగోరిస్వర్ణ
ర। త్నాంగదముఖ్యభూషణములార్యులకుంగృప
జేయుభృత్యభీ। భంగుడు రం॥ ౫౩. చ॥ కృతిచ
తురాఢ్య వేద్యుడు యశోధనుడాది మశేషశాయి
భా। రతిదయితాభినందితుడు రావణ విభీషణకో
పవాక్యకంపితసుమనస్సమాగతవిభీషణభీహారణుం
డు సత్యవా। క్ప్రతిభుడు రం॥ ౫౪. ఉ॥ బంగరు
కొండ చాపముగబట్టిన యోధకుగూర్తి మామయై।
బంగరు కంటిరక్కసుని బట్టివధించిన మేటిశూరు
డై। బంగరు చేలగట్టికొని బంగరుసెజ్జనునున్న సం
తతా। భంగుడు రం॥ ౫౫. చ॥ అబలల వేలసంఖ్య
ల మహామహిమస్వరియించి ద్వారకన్। సొబగు

ననున్న కాలమున జొక్క-పుటింతి నాకర్తుగోరున
ద్విబుధమునింద్రుమానసము వెల్వలపారగ జేసె నె
వ్వడా। ప్రబలుడు రం॥ ౫౬. ఉ. ఆద్రిహిణేంద్రు
శేఖరులకైనన గోచరుడగ్నిజాంగనా। భద్రగ
జేంద్రసుస్థిత కృపాళుడు పాదసదాభి వందనా।
క్షుద్రభవప్రహర్తగుణ శోభితు డాదిమతత్వబోధ
హృ। ద్భద్రుడు రం॥ ౫౭. ఉ॥ ఆనళినోద్భవాభవ
భయంకరనిత్య విహారహర్షలం। కానగరీనిశాటప
టుగర్వవిమోచనుడాగ మార్ధసం। ధానవినోద
లోలుడు బుధప్రకరస్తుతు డాత్మదీప్తిజి। ద్భానుడు
రం॥ ౫౮. ఉ॥ నల్లవిమేనిచాయయును నల్లనికుత్తు
క-నేలు పల్లుడున్। నల్లనిగల్వరేకులునునవ్వుకనుం
గవ జూచుభార్యయున్। నల్లనిచేలదేవర ఘనంబు
గ దోడయియున్న దైత్యహృ। ద్భల్లుడు రం॥ ౬౦.
చ॥ చదువులపోడగన్న యల చకృ-నితండిక్రకృ
పాంబురాశిక్షు। దదనుజ సంహారుండు వెలిదా
మర కోవియందుగండుతు। మ్మెదకిద్యుక్షీర వారి
నిధిమీదవసించిన వేల్పు నచ్ఛుభ। ప్రదుడగు రం॥
చ॥ అమరగ గాశికాపుర ప్రయాగసిరంగము కం

చిచక్రి తీ। ర్థముతుల సీహ్రిదంబు మధురానగ
రేంద్రము శేషశైలవర్యము పురుషోత్తమంబు మొద
లైన శుభస్థలనిత్యవైభవ। ప్రముదుడు రం॥ ౬౨ ఉ॥
దీప్తిస నేకభాస్కరుల తేజమునంది ప్రసిద్ధమంత్ర
భూ। గుప్తవిలాస వైఖరిన కుంఠితలీల మెలంగుచుం
డునా। సప్తమహర్షులంగరుణ సంశ్రిత దీక్షనుబ్రో
చుభావుక। ప్రాప్తుడు రం॥ ౬౩. ఉ॥ కామసుధేను
పుష్పమలకల్ప మహీరుహ హాపంచకంబు చిం। తా
మణియున్ని రూఢి ప్రముదంబున నెంతయు నీప్సి
తార్థణముల్। వేమఱు గోరుసట్లొసగి వేగమె భక్త
ల దృప్తిదీర్చుశ్రీ। భామణి॥ రం॥ ౬౪ చ॥ ఘనతర
సూర్యవంశమున గల్గిముదంబున దండ్రిపంపునన్
మునిపతిగాంచి యాఘమునసుజ్ఞను తాటకి ద్రుంచి
యాగమిం।పొనరగ నుద్ధరించి విభవోన్నతి శంభు
ని విల్లుద్రుంచి యా। జనకతనూభవన్ గడువిచక్ష
ణలీలవరించి మించు శ్రీ। భసమతి రం॥ ౬౫ ఉ॥ కోరి
తదీయనామ మొనగూర్చి జపించెడు వారికెల్ల భా।
గీరథి వేణి స్వర్ణముఖి కృష్ణసముద్రముతుంగభద్ర
కా। వేరి మలాపహారిఘన వేత్రవతీనది పెన్నగా

తమీ। తీరములన్స్నానములు దీర్చినపుణ్యఫలంబు
లిచ్చు భూ। ధారుడు రం॥ ౬౫. ఉ॥ బంధుకదాసు
సింధురక బంధనటత్పరిపంధిరాడ్ప్రజా। తక్రంధ
రసుందరాది తగణప్రతి మానలస మానసంధిసం।
బంధకధప్రబంధగతి పాంధరమాపసుడా పగంధ
హ్వా। ధ్బంధుడు రం॥ ౬౬. ఉ॥ దక్షుడుధేనుకాక
బకదానవశిక్షుడు సర్వయోగ పా। ధ్యక్షుడు దు
గ్ధవారిధి సుతాయుత వక్షుడు ద్రౌపదీసతీ। రక్షు
డు నీరజాక్షుడు సురప్రవరాది సమస్తదేవతా। ప
క్షుడు రం॥ ౬౭. ఉ॥ వీరుడు మేరు ధీరుడు వివేక వి
చారుడు గోటిమన్మథా। కారుడు కీర్తిహారుడు వికా
రుడు శూరుడు దేవమాన సం। చారుడు పాపభూ
రుహాని శాత కు। ఠారుడు పద్మజాండసం। భారు
డు రం॥ ౬౮. తు॥ సంగరరంగనిర్దళితశత్రుశుభ్రాభ్రత
రంగుడంగనా। రంగుడువాహనీ కృతవిహంగు
డు ధర్మగుణానుషంగుడు। తుంగదయాంత రంగు
డు చతుర్ముఖ గర్వవిపాటనక్రియా। భంగుడు॥ రం॥
ఉ॥ ఆయత చక్రనిర్జితని శాటనికాయుడు నీలనీర
ద। శ్యాముడు దివ్యకాయుడు విశాలపయోజభ

వాండభాండధా। రేయుడు నిత్యశోభన చరిత్రవి
ధేయుడు భక్తరక్షణో। పాయుడు॥రం॥౭౧౨॥ శర
నిధికన్యకాకుచద్వయ చందన గంధివత్సవి। స్ఫు
రణుడు నారదాదిముని సత్తమహృజ్జలజాత నిత్య
సంభరణుడు భక్తపాలనవిశాలదయాభరణుం
డు కౌస్తుభా। భరణుడు॥ రం॥ ఉ ౭౨ ఆనతవాత
సూనుడు సమంచిత దానుడురాజవశ్యాస। న్మాను
డు చిన్నిధానుడ సమానుడు భాగవతోత్తమాంత
ర। ధ్యానుడు స్వర్ణపీత పరిధానుడు నేత్రతపూర్ణ
శీతరు। గ్భానుడు॥ రం॥ ౭౩ ఉ రుద్రసదృక్సుధీజనమ
రుద్గురుడు సత్కరుణా సముద్రుడున్। క్షుద్రనిశా
చరప్రకర కుంజరరౌద్రుడు దీనరక్షణో। న్ని
ద్రుడు జంభజిత్ప్రముఖ నిర్జరభద్రుడు సారసన్న
హా। భద్రుడు॥ రం॥ ౭౪ ఉ కాళియభోగి మస్తకనికా
యసముజ్వలతాండవక్రియా। లోలుడు హవ్యవా
హనవిలోచన చాపవిచాలుడంబు భృ। న్నీలుడు
శాంతధర్మగుణ నిర్మలశీలుడు నందబాలగో। పాలు
డు రం॥ ౭౫. ఉ॥ రంగదనంతభోగిపతి రమ్యశయా
నుడు భక్తిసారసా। రంగకులాగ్రగణ్యుడతిరక్షణ

శీలుఁడుకీర్తిశాలిశ్రీ। రంగపురీనివాసుఁడుత్తరంగిత స
త్కరుణుండునీరదా। భాంగుఁడు ॥ రం ॥ ౭౫. ఉ.
వెన్నుఁడపాంగవీక్షణనవీనదయామృతపూరపోషి
తా। పన్నుఁడఖిన్న భక్తపరిపాలనలోలకథానిరంత
రో। త్పన్నుఁడతి ప్రసన్న జనసంఘసుతాఖిలసద్గు
ణౌఘుసం॥ పన్నుఁడా రం॥ ౭౬. ఉ॥ పుణ్యుఁడగణ్యస
జ్జన నిపుంజనికుంజకుఠారతీక్ష్ణదా। రణ్యుఁడుగర్వ
రాతిహృదిరూప తమోచిత నాసవాదికా। ప్ర
ణ్యుఁడు రం॥ ౭౭. చ॥ కలువలనేలుడాలు తెరగం
టి దొరన్ భజియించుమేలువా। సులవెరవాపుకే
లు బలు సోకుడు మూకలదోలువాలు వెం। దళు
కుల బోలు చొక్కపుసొదంబెడ నాయనియాలు
గల్గు న। త్ఫలము రం॥ ౭౮. చ॥ సిరిపెదజల్లుచూ
పుమది చిక్కఁగ దూరెడు రూపుమార్తు రం। బర
పెడు తూపుపాప దొరపైబవరించిన వీపు సజ్జనో।
త్కరమాల యింటిరాపుత్రిజగంబుల మోపునుగ
ల్గుకౌస్తుభా। భరణుఁడు రం॥ ౭౯. చ॥ కసుగొనతే
ని సొరుపెను గాలజనించిన నీరుభక్తులన్। వెసకొ
నబ్రోచుతీరు తొలివేలుపు మూకలపోరు పాపడు।

న్నెనరునదన్ను వేరుసిరినెమ్మదిబాయని వేరుగ
ల్గుశో। ఘనమతి రం॥ ౯౦. ఉ॥ వేలుపు రేనిగన్న
యపనిందముసాక్షిగానజెన్ను మీరగా। శ్రీలలనాథ
రాసతులుచేరి పదాంబుజయుగ్మ మొత్తగా। చేలుని
రు వంకలన్నియు తిసేయగ నుండెడు సట్టిమూర్తి।
గోపాలుడు॥ రం॥ చ ॥౯౨ ఇనశశిభాను సౌమ్యని
బుధేజ్య సురాసుర మంత్రసౌరి రా। హుపలిసకే
తుముఖ్యసత తోజ్వలకీర్తితమూర్తిపాకరా। సనశశి
వందితదైత్యకలాపమరుద్భవమిత్రచక్రశో। ఘ
నమతి॥ రం ఉ ౯౩ సింధుర రక్షణంబు దన చిత్త
ములో నదలంచు వారికిన్। బంధురకామితార్థ
ములపారముగా నొసగూరుచుండగా। సైంధవవ
ద్గర్భది నిరుద్ధనసన్న తమూర్తిభక్తస। ద్బంధుడు॥
రం॥ చ ౯౪ తనువుచరంబు ఘత్రవసుదార ధనాదు
ల నమ్మరాదనె। మ్మనమున నంతకుండు దయ
మాలినవాడది మేలెరింగిభూ। జనవరులార మీ
హృదయ సారసమధ్యమునందు నిల్పుడీ। పనివడి
రం॥ ౯౫. చ॥ గరుడునిగన్న సర్పములకైవడిభాసు
మహాహ్లాదయుంబునన్। బరువులువెట్టి చీకటులపా

పిననెవ్విభు నామధేయముల్ । స్మరణమొనర్ప బా
యుగలుషంబులు నవ్విభుడట్టినతక్కృపా । పరుడ
గురరం॥ ౭౬ చ॥ వలపులబికిక్రోసయిన వానిని వా
రవహాటియౌ । వెలదికిబైడిగిన్నె తను వేడుక నిచ్చి
నవారినిద్ధరిన్ । దలవరులాగిపట్టుకొనిధర్మసభన్ద
సయగ్ని సాక్షిగా । బలికినరం॥ ౭౭ చ॥ శరనిధిదా
టి రావణుని కాటులనాజినిద్రుంచి వానిశే । ఖుర
లకునిర్భయంబొసగి గౌతమభార్య శిలావతారమై ।
వరగినదివ్యరూపవతి బాగుగజేసిన దక్షుడం ద
యా । పరుడగుర॥ ౭౮ ఉ॥ వెన్నెలపుల్గు పాల
పువేలుపు ముఖ్యులకెల్ల ముఖ్యుడై । యున్న కొ
మారునిన్ మణిమయూఖ సహస్ర విభూషణంబు
లున్ । గన్ని యలిద్దరంగనక కల్పితవస్త్రము బూ
నియున్న నం । పన్ను డరం॥ ౭౯ చ॥ హరినివహం
బుభాతి విశదాండజమండలి లీలజేవతా । కరిగతి
నుగ్రశైలములకై వడివన్న గ రాజుచందము । ద్ధర
తరతారకాపతి విధంబున గల్గిన సర్వదాయిభూ ।
భరణుడు రం॥ ౮౦. చ॥ మదనుడు పద్మగర్భుడు కు
మారులు గాక మలాధరాసతుల్ । సుదతులుటగాఖ

గేశ్వరుడు సొంపగువారువమై చెలంగగా। గద
యును శంఖచక్రములు కంజన హస్తములందుగ
ల్గు సం। పదగల రం॥ చ. నరనరభీమ భీమ హరి
నందన నందన వేల్పు వేల్పురా। శరశరజన్మజన్మఘ
న సామజ సామజ గత్రిమోగదా। సరసరస్సరో
జ లోకనాయక సంతతకీర్తి మండలా। ధరణుడు
రం॥ ౯౧. ఉ॥ సంగరరంగనిర్దళితశాత్రవుడార్తజనై
కరక్షణా। సంగుడు భక్తలోక జలజాతపతంగుడు
పద్మనాభుడు। త్తుంగదయాంతరంగుడు చతుర్ముఖ
గర్వవిపాటన క్రియా। భంగుడు రం॥ ౯౨. చ. తిర
ముగశంఖచక్రము తిర్మణియున్ తిరుచూర్ణమున్
హరి। స్మరణము పుణ్యభాగవతమానిత భక్తియు ని
త్యకృత్యమున్। పరగగపూర్ణగోష్ఠియును బాగు
గగల్గజేయునాజగ। ద్భరితుడు రం॥ ౯౩. చ. చా
రుతరోరుబాహుయుగసంభృత శంఖసచక్రశో
భనా। కారుడునిత్య సత్యవరకల్పుడ నల్పక సర్వ
దాన మం। చారుడు శత్రుదైత్యకుల దర్పవిదారు
డు నైనయట్టి భూ। భారుడు రం॥ ౯౪. ఉ॥ కన్ను
ల పండువుగ మృదువుగల్గిన మంచి మనోరథార్థ

ములే । జున్నులు పాయసాన్నములుచొక్క — పుప్పాలమృతంబు భక్ష్యములే । వెన్నెలవంటిమేల్ వెరుగు వేడుక దాసులకిచ్చు నిత్యసం । పన్నుడు రం॥

చ॥ ఉభయకవేరికాజలములుయ్యాలలూగుచుచూతమంజుకుం । జభములసైకతస్థలులజాల విహారము జేసి పుష్పసా । రభములు గ్రోలి గ్రోలి యుచితంబుగ వచ్చిన నిచ్చుశ్రీశుభ । ప్రభువల రం॥ ౬౬

చ॥ కొలుచును జాలవాడియును గోకలు మేల్గల నాలురూకలున్ । వెలివలువల్ తటాకములు వెల్లువలున్ మడిమాన్య భూములున్ గలుగగ జేసి భక్తులక ఖండిత భాగ్యములిచ్చు మన్ననః । ఫలదుడు రం॥ ౬౭. చ॥ చతురవివేకభక్తినతి సంభ్రమమొప్పగ నోరునొవ్వనీ । శతకము నిత్యముంజదువ సామజఘోటకధేను ధాన్యముల్ । సుతులునుముక్తియుం గలుగు శుంభదపారపుశ్రీఘటించుశ్రీ । మతియగు రం॥ ౬౮. ఉ॥ సింగపు మోమువాడుతులసీదళదామము వాడుకామినీ । రంగదురంబువాడు వలరాయునిగాంచినవాడు భక్తికు । ప్పొంగెడువాడుదానవులపొంకమడంచినవాడు వీడెమా । బంగరు రం॥

చ॥ కరిపతిఁగాచఁడో పరముక్తాసుజులంక సురాజుఁజే
యఁడో । పరమదయాసమేతుఁడయి ప్రాణములి
య్యఁడో నాఁడహల్యకున్ మునువకనీవె దిక్కనిన
మానిని ద్రౌపది బ్రోవఁడో దయా । పరుఁడగు రంగ
శాయి మనపాలఁ గలండు విచారమేటికే॥ ౧౦౦.

ఉ॥ ఆలికినల్లుఁడై పిదప నల్లునికింపగఁ దానె యల్లుఁడై
యాలికిదండ్రియై మనుమరాలికి బెండ్లికుమారు
డై సదా । యాలిమఱంది చెల్లెలికి బావయునై మ
ము బ్రోచునట్టి గో । పాలుఁడు రంగశాయిమనపా
లఁగలండు విచారమేటికే॥

రంగశాయిశతకము సమాప్తము.

దశరత్నములు.

సీ॥ శ్రీనాథ యోగీంద్ర సేవిత గోవింద వైకుంఠ మాహాత్మ్యనా
సుదేవ । కేశవ మురహారి గీర్వాణ వందిత । నారాయణ నారస్యా నార
సింహ । త్రివిక్రమ కంసారి పద్మనాభ యదువంశ హరికృష్ణ నారాయణ
బాలాక్ష । శౌరి హృషీకేశ శార్ఙ్గ్య పీతాంబర అనిరుద్ధ పురుషోత్తమ
పావన॥ గీ॥ విశ్వరక్షక విశ్వేశ విశ్వధరణ । శాశ్వతానంద ధరణ శర్వ
సహాయ । శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనంత. సీ॥ పాలమున్నీటిలో ఫ
ణిరాజు శయ్యపై యోగనిద్రించు సున్నవాని । కోటిసూర్యప్రభా
పేటికిరీటముల్ వేయు నస్తకముల నొయువాని । కౌస్తుభమాలయును
గద్దకుండలములు కమలనేత్రంబులు గలుగువాని । సిరియు భూదేవి
చరణంబులొత్తంగ కరి నారదముచాయ గలుగువాని॥ గీ॥ దండిగా నుతియుం
చు ధ్యానింపు సగధనంతు । నన్ను గృపతోడ బ్రోవుమీ నాథనాథ ।
శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనంత. సీ॥ ఆదినారాయణ అచ్యుతరాయ
ణ । కేశవాచ్యుత హరి వాసుదేవ । శ్యామలాంబుధవర్ణ కామితార్థప్ర
దా సామగానప్రియా సదయహృదయ । భక్తరక్షామణి పరమాత్మ
పరమేశ దేవజగన్నాథ దేవదేవ । శార్ఙ్గపాణిసన్నుత గీర్వాణవందిత
పంకజలోచన పన్నగశయన॥ గీ॥ లోకనాయక సద్భక్త లోకవరద । పుండరీ
కాక్ష నను గృప బ్రోవుమయ్య । శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనం
త. సీ॥ దేవజగన్నాథ దశ్యగోవర్ధన ఖగరాజ వాహన కలుషదహన
పంకజలోచన భవబంధమోచన । బాణదైత్యభంజన దైత్యహరణ । సన్ము
నిపాలన సద్ధర్మశీలన కరిశాప నాశన యురగశయన వసుదేవ నందన వాణీశవం
దిత కాళిందమర్దన కలుషదహన॥ గీ॥ పరమపావన త్రిభువనపాలజాత । దీ
నమందార ననుబ్రోవ దన్యుసేవ । శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనంత
సీ॥ మాధవ నీకథా మాధుర్యమును గ్రోలు నాలుక నమృతంబు లాడని
యకు । వైకుంఠనిలయ మీ వర్ణముల్ వినునాదు వీనులదుష్కథల్
వినగనీయకు । కమలాక్షుమీ పాదకమలముల్ సోకునా । కన్నులు పరస
తుల్ గాననీయకు శౌరి మీ నిలయంబు చేరదో లెడునాదు చిత్తంబున
నుపరచింతలిడకు॥ గీ॥ ఘోరదుర్గతంబు లిక నన్ను చేరనీయకు । ఆయురా
రోగ్యములు కృప సేయనయ్య । శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయనంత॥
సీ॥ కౌండిన్యసతినోము కానుకనొసగెడు । నూకలర్పించిన నొప్పినావు । కా
రి కుచేలుడు కోరకటుకు లును యిచ్చినసంపదలిచ్చినావు । పాం

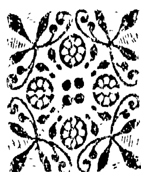
చాలియును నీకుబంబుసుకూరయునీళ్లు బోసినకరుణాత్ముగాసినావు । స
గమేసికోరికియా శబరితెచ్చినపండ్లు భక్షించియామె రక్షించినావు ।
గీ॥ భక్తవత్సల పంచభక్ష్యాన్నములను । అర్పణముచేయగా ముదమంం
దినావు । శ్రీమనోనాథమాధవ శ్రీయనంత॥ సీ॥ గ్రాహంబుచేజిక్కి క
డుపన్ని మొఱబెట్టి గజరాజు నాపదగాచినావు । తండ్రిబాధకునోర్చి
తగమిమ్ము నుతిచేయ కరుణాత్ముప్రహ్లాదు గాచినావు । అన్నకై వే
డ ఆవిభీషణునకు మెచ్చిలంకారాజ్య మిచ్చినావు । కట్టినపుట్టముల్
కౌరవులొలువంగ । పాంచాలిదురవస్థబాపినావు గీ॥ గానశరణంబువే
డెద కమలనాభ । అభయదానంబు కృపచేయవయ్య । శ్రీమనోనాథ
మాధవ శ్రీయనంత. సీ॥ ధాతవుభ్రాతవు తల్లివిదండ్రివి భ్రాతవు
చెలివాత్మ బాంధవుడవు । కావంగబ్రోవంగ కర్తవుభోక్తవు గణుతిం
పగామాకు ఘనుడవీవె । యనియున్నవాడనేననునేర మెంచక । దీనర
క్షణందయాదృష్టిచూడు । వేయుమోములు రెండువేలజిహ్వాలుగల శే
షుండు మిమునుతిచేయలేడు । గీ॥ కడగిరుద్రుండు నీమాయ గానలేడు ।
యితరజనులకు నీరూపమెంచవశమె । శ్రీమనోనాథ మాధవ శ్రీయ
నంత. సీ॥ ప్రహ్లాదనారదబలదాల్భ్య శ్రీశుకకశ్యపజమదగ్నికణ్వయత్రి
కపిలవేదవ్యాస కౌశికమాండవ్యబలివిభీషణభృగు పరశురామ । హ
నుమంత రుక్మాంగదాంబరీషాస్తిక వాశిష్ఠవాల్మీక వాలఖిల్య । అ[illegible]
విదురమార్కండేయ బృహదశ్వశౌనక గాంగేయమానులెల్ల॥ [illegible]
మ్మునుతియింపజాలరు నెమ్మితోడ । నేను నుతియింపనేర్తునా నీరజాక్ష
శ్రీమనోనాథ మాధవశ్రీయనంత. సీ॥ఉపయాస్తమయములనుపగకనే
నాడు మాటలేనినాడు మంత్రజపము । బాహుయుగ్మంబుల బహువిధం
బుల జేయు పనులెల్లమీదివ్యపాదపూజ । యడుగక పుడమిపై నడచిన
యడుగులు తగుమీకు జేయుప్రదక్షిణములు । శయ్యపై వేడ్కతో శ
యనించుటెల్లను ధరసాగిసాష్టాంగ దండమిడుట॥ గీ॥ గాదలంపుము వే
డెద కమలనాభ । అభయదానము మాకిమ్ము సుభగచరిత । శ్రీమనో
నాథ మాధవ శ్రీయనంత । పద్మనాభ దయానిధే పరమపురుష. క॥
కృష్ణపరమాత్మ యదుకుల క్షీరవార్ధి । పూర్ణచంద్రమ దేవకీ పుత్రవి
బుధ । వినుత నారాయణాచ్యుత వేద వేద్య॥ భక్తజనపోష సంతోష
పరమపురుష. ప్రతి పద్యము ఆఖరున పద్మనాభ దయానిధే పరమపురు
ష చదివేది దశరత్నములు సంపూర్ణము.

ప్రచురపత్రిక

గోస్తనీనదీమాహాత్మ్యము సంస్కృతం ప్రతిపదార్థముతోను శివానందలహరి భామవేషకలాపము పెద్దకుశలవకథ, అధ్యాత్మరామాయణము, నలచరిత్ర హరిశ్చంద్రచరిత్ర విశ్వగుణాదర్శము, శశిరేఖాపరిణయము సింహాచలక్షేత్రమాహాత్మ్యము పద్మనాభక్షేత్రమాహాత్మ్యము ఇవి వచనములుగా ముద్రించి విక్రయించుచున్నారము.

కాసులు వెంకట రంగనాథరావు.

కాకినాడ. పత్రికాధిపతి.

శ్రీ వేంకటేశ్వరవిద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల